

Zaaknummer: 2020-072667

Betreft: Nevenfuncties

Aan de leden van de Gemeenteraad

Naar aanleiding van het vragenkwartier in uw vergadering van 14 december 2020 zenden wij u informatie over het onderwerp nevenfuncties. Deze brief gaat allereerst in op het begrip nevenfuncties in relatie tot politieke ambtsdragers, vervolgens informeren wij u over de communicatie van de nevenfuncties van burgemeester en wethouders.

Naast hun politieke ambt hebben veel politieke ambtsdragers (neven)functies, betaald of onbetaald. Nevenfuncties zijn positief te waarderen: uit maatschappelijk, bestuurlijk en persoonlijk oogpunt. Er zit echter ook een risico aan nevenfuncties, vooral die buiten het publiek domein. Nevenfuncties kunnen het onafhankelijk oordeel van de ambtsdrager in gevaar brengen, het aanzien van het ambt schaden en de ambtsdrager belemmeren om optimaal te functioneren.

Wettelijk is bepaald dat onder andere burgemeester en wethouders geen nevenfuncties vervullen waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van het politieke ambt.

Bij het aanvaarden of aanhouden van nevenfuncties zijn de volgende afwegingen van belang:

- Tussen het ambt en de nevenfunctie mag geen belangenverstremgeling optreden of de schijn daarvan worden gewekt. Het gaat daarbij niet alleen over mogelijk persoonlijk voordeel voor de politieke ambtsdrager zelf, maar ook voor personen, bedrijven of instellingen in zijn omgeving. Dit voordeel kan ook bestaan uit het doorgeven van vertrouwelijke overheidsinformatie. Het risico van belangenverstremgeling hoeft overigens niet altijd te betekenen dat de nevenfunctie moet worden opgegeven. Soms is het risico incidenteel. Een mogelijke oplossing is dat de betrokken politieke ambtsdrager zich in dat geval buiten de concrete besluitvorming houdt. Terughoudendheid is in elk geval geboden bij functies in organisaties die substantieel subsidie ontvangen, overheidsprojecten uitvoeren of die op welke manier dan ook, betrokken (kunnen) zijn bij de overheid waar men het politieke ambt vervult.
- Het vervullen van de nevenfunctie mag geen afbreuk doen aan het aanzien van het ambt.
- De nevenfunctie mag niet zoveel tijd kosten dat het functioneren als politieke ambtsdrager in het geding komt.
- De (hoogte van de) honorering van de nevenactiviteiten van een bestuurder mag geen aanleiding geven tot discussies.
- De beslissing om een nevenfunctie te aanvaarden of aan te houden is primair de verantwoordelijkheid van de politieke ambtsdrager zelf, maar hij moet er wel open over zijn en zich erover verantwoorden. Hij moet daarom zijn nevenfuncties zelf openbaar maken en voor de voltijdsbestuurder de inkomsten daaruit en de manier van verrekening van die inkomsten.

Sommige nevenfuncties vervullen bestuurders hoofde van hun politieke functie. Dat zijn de nevenfuncties waarin zij 'qualitate qua' zijn benoemd. Aan de hand van de volgende criteria kan worden bepaald of een nevenfunctie een q.q.-nevenfunctie is:

- Er is een aantoonbaar belang voor de betreffende overheid (gemeente, provincie of waterschap) dat de nevenfunctie door een politieke ambtsdrager wordt vervuld. Hij behartigt dan (in)direct de belangen van de gemeente, provincie of waterschap.
- De nevenfunctie is gekoppeld aan de inhoud en duur van het politieke ambt. Wordt dat beëindigd, dan moet de nevenfunctie ook worden neergelegd. Of sprake is van een q.q.-nevenfunctie zal uiteindelijk uit de feitelijke context moeten blijken. Het kan bijvoorbeeld zijn dat de statuten van een stichting geen grenzen stellen aan de termijn waarin een commissariaat of bestuursfunctie wordt vervuld, zodat deze niet lijkt te voldoen aan de criteria voor een q.q.-nevenfunctie. Echter, als er ook bestuurders (of volksvertegenwoordigers) van andere gemeenten, provincies of waterschappen in hetzelfde stichtingsbestuur zitting hebben, dan kan er wel degelijk sprake zijn van een q.q.-nevenfunctie. Net als bij 'algemene' nevenfuncties, kan zich ook bij q.q.-nevenfuncties belangen-

verstrengeling voordoen. Het belang van de regio waarvan de burgemeester voorzitter is, is niet altijd gelijk aan dat van de gemeente. En het belang van het energiebedrijf kan in conflict komen met dat van de provincie. Een q.q.-nevenfunctie waarvoor veel aandacht bestaat, is die van het commissariaat bij bedrijven. De rijksoverheid is zeer terughoudend geworden in het benoemen van overheidscommissarissen. De Staat wil transparante verhoudingen met zijn deelnemingen en wil daarom geen bijzondere positie innemen jegens private aandeelhouders. Ook de andere overheden hebben - mede onder invloed van het rijksbeleid en de ontwikkelingen op het gebied van corporate governance - de positie van de overheidscommissaris tegen het licht gehouden. Gemeenten, provincies en waterschappen hebben overigens ook de mogelijkheid om anderen dan overheidsbestuurders als commissarissen te benoemen. Dat kan helpen om de schijn van belangen verstrengeling tegen te gaan.

Een en ander is gekaderd in de gemeentewet.

Art. 41b lid 1 bepaalt dat een wethouder geen nevenfuncties vervult waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van het wethouderschap. Het begrip nevenfunctie wordt niet nader gedefinieerd. De invulling hiervan wordt overgelaten aan het beoordelingsvermogen van de wethouder zelf (MvT, Kamerstukken II 2000/01, 27751, 3, p. 94).

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen betaalde en onbetaalde nevenfuncties.

De wethouder is verplicht een eventueel voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie te melden aan de raad. Dat wil zeggen dat hij dan zelf al tot de conclusie is gekomen dat de desbetreffende nevenfunctie kan worden aanvaard. Indien de raad tot een ander oordeel komt, ligt het in de rede dat de wethouder alsnog afziet van aanvaarding.

De Gemeentewet maakt onderscheid in twee soorten nevenfuncties:

- nevenfuncties die geheel verbonden zijn met het wethouderschap en die worden neergelegd bij beëindiging hiervan, bezoldigd of onbezoldigd;
- overige nevenfuncties, bezoldigd of onbezoldigd.

Het volledige artikel luidt:

Artikel 41b gemeentewet:

1 Een wethouder vervult geen nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van zijn wethouderschap.

2 Een wethouder meldt zijn voornemen tot aanvaarding van een nevenfunctie aan de raad.

3 Een wethouder maakt zijn nevenfuncties openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis.

4 Een wethouder die zijn ambt niet in deeltijd vervult, maakt tevens de inkomsten uit nevenfuncties openbaar. Openbaarmaking geschiedt door terinzagelegging op het gemeentehuis uiterlijk op 1 april na het kalenderjaar waarin de inkomsten zijn genoten.

5 Onder inkomsten wordt verstaan: loon in de zin van [artikel 9 van de Wet op de loonbelasting 1964](#), verminderd met de eindheffingsbestanddelen bedoeld in [artikel 31 van die wet](#).

Bij de installatie van de wethouders op 9 juli 2018 hebben voorafgaand de curricula vitae, inclusief nevenfuncties, van hen ter inzage gelegen voor de gemeenteraad. De nevenfuncties worden daarnaast gepubliceerd op de website van de gemeente Den Helder en bij wijzigingen wordt deze lijst geüpdatet. In eerste instantie zijn de ondernemingen waarbij geen bedrijfsactiviteiten meer plaatsvinden niet opgenomen op deze lijst. Dit omdat het bij nevenfuncties gaat om het verrichten van activiteiten. Waardoor er belangenverstrengeling zou kunnen ontstaan of integriteitskwesties.

Om onduidelijkheden te voorkomen is, naar aanleiding van berichtgeving in de krant en vragen vanuit de gemeenteraad, besloten om deze activiteiten toch te vermelden en is de lijst op de website hierop aangepast en geactualiseerd.

Den Helder, 26 januari 2021.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

Jeroen Nobel
burgemeester



Robert Reus
secretaris

